

w sprawie wniosku Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 863/2022 dnia 6 października 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i wydaje ocenę pozytywną z okresem obowiązywania do 6 lat

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim uzasadniają zmianę oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 863/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 października 2022 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nie w pełni umożliwia studentom kierunku pedagogika specjalna osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów – zostały spełnione częściowo.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Wydanie oceny pozytywnej na okres dwóch lat, uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Błędne przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Kierunek pedagogika specjalna został przyporządkowany do siedmiu dyscyplin: pedagogiki jako dyscypliny wiodącej w 68% ECTS, nauk o komunikacji społecznej i mediach w 13% ECTS, psychologii w 11% ECTS, nauk medycznych w 4% ECTS, nauk socjologicznych w 2% ECTS, nauk prawnych w 1% ECTS i filozofii w 1% ECTS. Procentowy udział liczby punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów jest znikomy dla takich dyscyplin jak: nauki medyczne, nauki socjologiczne, nauki prawne i filozofia. Jest mniejszy niż 5%, nie znajduje odzwierciedlenia w celach i efektach uczenia się, a także nie stanowi jednego z podstawowych elementów, na których skonstruowana została koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika specjalna. Wymienione dyscypliny mają charakter subsydiarny, względem całej koncepcji kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, Uczelnia nadal stoi na stanowisku, że takie przyporządkowanie kierunku do siedmiu dyscyplin jest zasadne i stanowi „integralną podbudowę do efektywnego przygotowania pedagoga specjalnego”. Stwierdzono też, że „realizowane na kierunku pedagogika specjalna treści z zakresu dyscyplin: nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne, filozofia, nauki medyczne oraz nauki prawne, mimo iż nie są wyróżnione wprost w efektach uczenia się, są realizowane w treściach na poszczególnych przedmiotach przez odpowiednio dobraną kadre”.

W związku z takim stanowiskiem Uczelni, zarzut zostaje podtrzymany. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia studiów na kierunku pedagogika specjalna. Powinno być też ujęte w koncepcji kształcenia i mieć odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Przyporządkowanie kierunku pedagogika specjalna do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. W przypadku takich dyscyplin jak: nauki medyczne, nauki socjologiczne, nauki prawne i filozofia tak nie jest. Wymienione dyscypliny mają subsydiarny charakter wobec pozostałych, a zwłaszcza wobec dyscypliny wiodącej; pedagogiki.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, iż w żadnym zapisie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.574, z późn. zm.), ani w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącym Szczegółowych kryteriów dokonywania oceny programowej (Profil ogólnoakademicki) nie istnieje zapis stanowiący o liczbie dyscyplin i procentowego ich przyporządkowania do kierunku.

Kierunek pedagogika specjalna prowadzony na poziomie studiów jednolitych magisterskich realizowany na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie był oceniany przez zespół oceniający PKA w połowie cyklu kształcenia – pierwsi absolwenci ukończą studia magisterskie w roku akademickim 2023/2024. Kierunek został przyporządkowany do siedmiu dyscyplin. W wyjaśnieniu złożonym dnia 19 lipca 2022 r. szczegółowo uzasadniono przyporządkowanie kierunku do wymienionych siedmiu dyscyplin. Dokonano jednak zmiany przyporządkowania ocenianego kierunku do dwóch dyscyplin (pedagogika 93%, psychologia 7%). Potwierdzeniem wprowadzonych zmian jest uchwała

Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej nr 4.27.06.2022 z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie: ustalenia planów i programów kierunków studiów dla cykli rozpoczynających się w roku akademickim 2022/2023.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza, że istnieją podstawy do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 1 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.**

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nie w pełni skuteczne funkcjonowanie na kierunku obowiązującego w Uczelni wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Brak wystarczających działań w zakresie polityki jakości i tym samym działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, wynikających ze zbyt dużej i nieuzasadnionej realizowanej koncepcji kształcenia liczby dyscyplin, do których został przypisany kierunek.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że odniosła się do tego zarzutu w kryterium pierwszym, nie podejmując działań zmierzających do zmiany dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek pedagogika specjalna.

W związku z takim stanowiskiem Uczelni, zarzut zostaje utrzymany. System odpowiedzialny za politykę jakości w tym: projektowanie, zatwierdzanie i monitorowanie jakości kształcenia na kierunku pedagogika specjalna nie jest skuteczny, skoro nie wykrył nieprawidłowości przypisania do zbyt dużej liczby dyscyplin kierunku pedagogika specjalna, co nie ma odzwierciedlenia w efektach uczenia się. To oznacza, że system wymaga weryfikacji i zapewnienia większej sztuczności w diagnozowaniu niezgodności i błędów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje systematycznego monitoringu programu studiów i przedstawiła dodatkowe informacje w tym zakresie.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza, że istnieją podstawy do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.**

Biorąc pod uwagę, że istnieją podstawy do podwyższenia oceny kryteriów 1 oraz 10 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione” oraz fakt, że Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze niwelujące istotę zarzutów Prezydium PKA stwierdza, iż zaistniały przesłanki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Stanisław Wrzosek
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/